

# **Concept-collegevoorstel *Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029***

## **Onderwerp**

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029

## **Gevraagd besluit**

Het college van burgemeester en wethouders van [gemeentenaam] besluit :

1. Binnen het beleidsplan vergunningen, toezicht en handhaving voor het onderdeel brandveiligheid de geactualiseerde Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 vast te stellen en te vervangen voor de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2022-2025.
2. Dit besluit op de gebruikelijke wijze te publiceren.
3. Het in kennis stellen van de Commandant Brandweer van Veiligheidsregio Brabant-Noord over het genomen besluit.

## **Aanleiding / Voorgeschiedenis**

Sinds 2017 werken de aangesloten gemeenten en Brandweer Brabant-Noord volgens een gezamenlijk ontwikkelde en vastgestelde *Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid*. Deze strategie is zodanig ingericht dat er op regionaal niveau een maximale veiligheidswinst behaald wordt op de bestuurlijke doelstelling: 'Het voorkomen van slachtoffers'. Het gaat bijvoorbeeld om toezicht bij horecagelegenheden, zorginstellingen, scholen en bijeenkomstgebouwen. Op deze wijze worden in een cyclus van vier jaar de meest risicovolle gebouwen in onze regio gecontroleerd.

In de toezichtstrategie staan de risico's aan de basis van de in te zetten capaciteit. De inzet van capaciteit wordt bepaald op basis van risico's: hoe hoger het risico, hoe groter de inzet. Deze risicogerichte aanpak verhoogt de kwaliteit van toezicht op brandveiligheid en leidt tot een betere balans tussen beschikbare capaciteit en maatschappelijke resultaat.

## **Inhoud**

Voor de periode 2026-2029 is opnieuw een risicogerichte toezichtstrategie ontwikkeld. De risico's blijven aan de basis staan van de in te zetten capaciteit. We weten uit de analyse van eerdere cycli dat gedrag en cultuur belangrijke oorzaken zijn van onveilige situaties. Daarom wordt er in de nieuwe toezichtstrategie (naast regulier toezicht) opnieuw ingezet op de het vergroten van bewustwording en het beïnvloeden van gedrag en cultuur, waar ook de objecteigenaren en –gebruikers bij betrokken worden. Dit wordt gedaan door middel van systeemtoezicht, voorlichting op maat en een digitale zelfscan brandveiligheid. Daarnaast is er een specifieke interventie voor woongebouwen ontwikkeld.

De toezichtstrategie is gebaseerd op de actuele gebouwenvoorraad, de beschikbare middelen en de beleidsdoelstellingen. Bij de totstandkoming van de nieuwe toezichtstrategie zijn de VTH-afdelingen tussentijds geïnformeerd.

## **Interventies**

De toezichtstrategie bestaat uit een mix van interventies:

- Fysieke controle: Toezicht en handhaving door middel van fysieke controle blijven de kern van de toezichtstrategie. Tijdens een controle wordt getoetst of voldaan wordt aan wet- en regelgeving. De inspectieonderwerpen zijn gebaseerd op het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht (LHSO) wordt toegepast voor het bepalen van de interventie bij overtredingen.
- Systeemtoezicht: Systeemtoezicht richt zich op organisaties met meerdere objecten en de objecten in de hoogste risicocategorie. Het systeemtoezicht richt zich op de organisatie als geheel en de focus ligt bij het bezoek op het beoordelen van het brandveiligheidsbeleid, procedures en interne borging. Doel is het bevorderen van structurele brandveiligheid en bewustwording binnen de organisatie.

- Voorlichting op maat: Voorlichting op maat is een specifieke voorlichting en volgt na een bezoek vanuit het systeemtoezicht. De voorlichting is afgestemd op de specifieke risico's van het object en de doelgroep. Doel is het vergroten van bewustzijn en het stimuleren van brandveilig gedrag.
- Zelfscan brandveiligheid: De zelfscan is een digitale vragenlijst waarin eigenaren of gebruikers van een gebouw gevraagd worden zelf een aantal controlepunten met betrekking tot brandveiligheid in hun gebouw na te lopen. Hierdoor worden zij op een laagdrempelige manier gestimuleerd om zelf na te denken over brandveiligheid en wordt beoogd bewustwording te creëren. In de nieuwe cyclus wordt de zelfscan verbeterd met bewijsvoering en gerichtere vraagstelling.
- Specifieke aanpak woongebouwen: Vanwege problematiek met brandveiligheid bij woongebouwen, de vergrijzing en kwetsbaarheid van ouderen wordt extra aandacht besteed aan woongebouwen met een hoog aandeel 65-plussers. Als veiligheidsregio ondersteunen we eigenaren en beheerders met het toepassen van de 'Leidraad brandveilig beheer van woongebouwen' van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) om o.a. een beheersplan op te stellen.

## **Doel toezichtstrategie**

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid geeft richting aan de activiteiten van de brandweer in het kader van toezicht op brandveiligheid. De risicogerichte aanpak leidt tot een transparante, effectieve en efficiënte inzet van de voor dit taakveld beschikbare middelen.

De toezichtstrategie sluit daarbij aan bij de bestuurlijke doelen die zijn gesteld voor het programma Risicobeheersing: primair gaat de aandacht uit naar het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand, secundair naar het voorkomen van onherstelbare schade bij brand en het voorkomen van grootse maatschappelijke ontwrichting.

## **Meerwaarde**

De meerwaarde van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid is te vatten in drie hoofdpunten:

- De toezichtstrategie zorgt voor uniformiteit in het toezicht binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord.
- De prioritering van risico's in het toezicht zorgt voor een effectieve aanpak van brandveiligheid in panden in uw gemeente.
- De interventies naast toezicht en handhaving die zorgen voor bewustwording van de risico's bij gebouweigenaren en –gebruikers en stimuleren tot gedragsverandering, dragen bij aan het verhogen van de brandveiligheid bij panden in uw gemeente.

## **Afweging**

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid staat aan de basis van een uniforme werkwijze in het toezicht op brandveiligheid binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord. In de toezichtstrategie staat o.a. beschreven wanneer er overgegaan moet worden tot handhaving. Het niet opnemen van de toezichtstrategie betekent dan ook dat er ook geen juiste onderbouwing is indien er een noodzaak tot handhaving is. Dit zou juridisch gezien problemen kunnen opleveren voor de gemeente bij handhavingen.

Daarnaast kan het niet opnemen van de toezichtstrategie leiden tot diversiteit in het toezicht op de brandveiligheid tussen de gemeenten en is er binnen de gemeente minder aandacht voor bewustwording en gedragsverandering rondom veiligheid. Dit zorgt voor een lagere brandveiligheid in de panden binnen de gemeente.

Als laatste betekent het niet opnemen van de toezichtstrategie dat de brandweer niet op de meest adequate wijze toezicht kan houden op de brandveiligheid binnen de gemeente. Het beperkt de brandweer in het uitvoeren van haar taak.

## **Financiën en capaciteit**

Aan dit voorstel zijn naar verwachting geen extra middelen verbonden. De uitvoering van de toezichtstrategie vindt plaats binnen de bestaande capaciteit en budgetten van Brandweer Brabant-Noord. Dit voorstel vraagt naar verwachting geen extra capaciteit van uw ambtelijke organisatie, anders dan reguliere VTH-taakuitvoering.

## **Uitvoering en monitoring**

De totstandkoming van de toezichtstrategie is tussentijds afgestemd met de VTH-afdeling van de gemeente tijdens periodieke gesprekken en evaluaties en er zijn mogelijkheden georganiseerd door de brandweer om geïnformeerd te worden over de toezichtstrategie. Tevens worden er communicatiemiddelen ontwikkeld die ondersteunen bij de uitvoering van de toezichtstrategie.

Na akkoord van het college van b&w maakt de brandweer werkafspraken met de VTH-afdeling van de gemeente over inhoud en kwaliteit van rapporteren, aanleveren van dossiers, etc. Hiervoor worden de huidige werkafspraken geactualiseerd naar de nieuwe strategie.

Per jaar wordt door de brandweer een uitvoeringsprogramma met de bevoegde gezagen vastgesteld. In deze programma's wordt per jaar geconcretiseerd waar en wanneer welke interventie bij een object wordt toegepast. Binnen de toezichtstrategie is ruimte gereserveerd voor onvoorziene zaken, waarbij in overleg tussen de brandweer en de VTH-afdeling van de gemeente wordt beoordeeld of een interventie middels toezicht het meest passend is en er veiligheidswinst behaald kan worden.

De voortgang en resultaten van het uitvoeringsprogramma worden driemaandelijks door de brandweer aan de VTH-afdeling gepresenteerd en jaarlijks geëvalueerd. Ook wordt driemaandelijks de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van verzoeken tot handhaving met het bevoegd gezag besproken.

## **Bijlagen**

1. Beleidsplan Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029